7/3950

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Abdullah GÜL** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.10.2004

Emin ŞİRİN
İstanbul MİLLETVEKİLİ

24 Temmuz 1923 tarihinde, aktedilen Lozan Antlaşmasının ek protokolleri arasında Türkiye'nin imza koymadığı sadece Büyük Britanya ve İrlanda Kraliyeti ile Hindistan İmparatorluğu, Fransız temsilcisi, İtalyan temsilcisi, Japon temsilcisi ve Yunan temsilcilerinin imzaladığı ve 10 Ağustos 1920 tarihli Sevr Antlaşması'na atıf yapan Antlaşmanın metni şu şekildedir:

Yunanistan'da Ekaliyetlerin Himayesine Dair 10 Ağustos 1920 Tarihinde Başlıca Düveli Müttefika ile Yunanistan Arasında Sevr'de Münakit Muahhedennameye ve Trakya'ya Ait Olmak Üzere Aynı Devletler Arasında Aynı Tarihte Aktedilen Muahedenameye Müteallit Protokol.

Biritanya İmparatorluğu, Fransa, İtalya, Japonya ve Yunanistan Hükümetleri İşbu konferans esnasında akdolunan sulh muahedenamesiyle diğer senedatın mevkii meriyete vazı, Yunanistan'daki ekalliyetlerin himayesine dair başlıca müttefik Devletler ile Yunanistan arasında 10 Ağustos 1920 tarihli muahedenamenin mevkii icraya vazını zaruri kıldığı kanaatında bulunduklarından;

Usulen haizi salahiyet olan zirde vazrini imza kendi Hükümetleri namına ahkamı atiyeyi kararlaştırmışlardır:

1- Sevr'de akdolunan salifüzzikir iki muahedenin tasdiknamelerini eğer şimdiye kadar tevdi olunmamış ibe bugünkü tarihle Lozan'da imza olunan sulh mutahedenamesine ve senedatı saireye müteallik tasdiknameler ile aynı zamanda tevdi olunacaktır.

2- Ekalliyetlerin himayesine müteallik salifüzzikir Sevr müahedenamesinin 7. maddesinin ikinci bendiyle 15. maddesinde münderiç ahkam feshedilmiştir ve mülga bulunmaktadır.

3- Trakya'da müteallik salifüzzikir Sevr muahedesinin birinci maddesinde münderiç ahkamın tatbiki bugünkü tarihli sulh muahedenamesinin ikinci maddesinin 2. numarasındaki fikarat ile mukayyet olacaktır.

Sorular:

Protokolü imza eden ülkeler, Lozan Antlaşması'nın eki olarak imzaladıkları bu prokol ile Sevr Antlaşması'nın 7. maddesinin 2. bendi ile, 15. maddesindeki "münderiç ahkam"ı feshetmişlerdir.

7/3950

1- Bu ülkelerin 10 Ağustos 1920'de imzalamış oldukları ve 434 maddeden müteşekkil Sevr Antlaşması'nın iptal ettiklerini beyan ettikleri bu maddeler haricinde antlaşmanın diğer maddelerini iptal ettiklerini gösteren bir belge var mıdır?

2- Böyle bir belge yok ise, Türk Devleti, Lozan'ın imzalanmış olması ile Sevr'in kendiliğinden mi ortadan kalktığını savunmaktadır?

3- Eğer böyle bir görüş geçerli olsaydı, yukarıda sözü edilen protokolü, sözü edilen devletlerin imzalamasına lüzum olur muydu?

4- Sevr'i İngiltere ve dominyonları, Fransa, İtalya, Japonya, Ermenistan, Belçika, Yunanistan, Hicaz, Polonya, Portekiz, Romanya, Sırp-Hırvat-Sloven Krallığı ve Çekoslovakya imzalamış iken, Lozan'ı, Britanya İmparatorluğu, Fransa, İtalya, Yunanistan, Romanya, Sırp-Hırvat-Sloven devleti imzalamıştır. Sevr'i imzalamış olup da, Lozan'ı imzalamamış olan, Belçika, Ermenistan, Japonya, Hicaz, Polonya, Portekiz, Çekoslovakya ülkelerinin Lozan Antlaşması ile ilgili tavırları nedir?